

12 младых людей в салоне автомобиля "Запорожец-965" — так рекорд Беларуси на максимальной колесной паре пассажира, які ўстаноўлены ў час шоу "Аўтаэксперты-2003".

Фота ByMedia.net

Будуць дзве новыя Дзяржаўныя прэміі Рэспублікі Беларусь

Унесены шэраг змяненняў у дэкрэты па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь, аб Дзяржаўнай прэміі Рэспублікі Беларусь у галіне навукі і тэхніцы і ў галіне літаратуры, мастацтва і архітэктуры.

Заснаваныя таксама дзве новыя Дзяржаўныя прэміі Рэспублікі Беларусь.

публіцы ў галіне навукі і тэхніцы для заахвочвання вучоных і спецыялістаў у сферы біялагічных, медыцынскіх, сельскагаспадарчых навук і ваеннай тэхніцы. Зацверджаны таксама новы склад Камітэта па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь.

Ірына ЛЕУШЫНА.

Стратныя...

1,8 млрд. рублёў складала з пачатку года сума страт у аўтагаспадарчых прадпрыемствах Гомельскай вобласці ад пераважна пасажырскага на гарадскіх і прыгарадных маршрутах, якія маюць статус сацыяльна значных.

Паводле інфармацыі, на чале Камітэта па Дзяржаўных прэміях Рэспублікі Беларусь, які ўстаноўлены ў час шоу "Аўтаэксперты-2003".

Алена КАЛІЧОВА.

Вожык быў шалёны

Усе маленькія жывёлы вельмі сымпатычныя. У тым ліку і вожыкі. У маладым узрастанні нават злаяшча безапажываючы калючкі ў іх мяккіх, паводзяць яны сябе добраахвотна: ніякі адрэзінацы, хоць ты іх кармі з рук.

Менавіта гэтак "дабрадушнага" вожыка знайшлі ў лесе і прывялі ў Віцебск жыхары шматкватэрнага дома. Маленькі лясны жыхар пражыў побач з людзьмі зусім доўгі час, але ўвечары чыста раптоўна знік. Але за гэты кароткі час са жывым камочкам мяккіх іголак паспелі пагуляць не чалавек — шасцера дзяржавы і адно дзіця.

Штосьці ўсе людзі, якія мелі кантакт з шалёным вожыкам, праходзячы курс лячэння антырабійнай вакцынай. Занятка вельмі непрыемны, але вельмі знаёмы з хворым вожыкам мог быць і горшым. Шалёнасць, калі яна свечасява не выяўлялася і не вылучалася, нярэдка прыводзіла да трагічнага канца.

Старалаўнім спосабам, з дапамогай сярпа, прышліся жаць збожжы на сваіх уласных палатках жыхарам многіх вёсак Ушацкага раёна Віцебшчыны. Тут, а яшчэ ў Талачынскім, Расонскім, Пастаўскім, Шаркоўшчынскім і Верхнядзвінскім раёнах на пачатку другой дэкады верасня збожжавая культура вырашала на сялянінскіх участках, заставалася стаць на большасці плошчаў. Гэта сведчае аб тым, што ў здалёных раёнах галоўныя сілы механізацыі былі скіраваны (і гэта зразумела) на калгасна-саўгасныя тэтары, а для "малочнага", прыватнага, жыва ні машын, ні паліва не хапіла.

Праўда, абмяжыўшыся адносна да асаблівых гаспадарак вясковыя дзяржавы далёка не паўсюды. Ёсць на Віцебшчыне і зусім супрацьлеглы прыклад. У адным з сялянскіх вёсак, які першым у вобласці завяршыў "вялікае" жыццё, ужо да 10 верасня паспелі ўраць 48% збожжа на асаблівых участках. Яшчэ лепшыя вынікі (50—70%) — у Глыбоцкім, Сенненскім і Браслаўскім раёнах. У Докшыцкім, напрыклад, прыватныя палаткі былі ўключаны ў агульны севазварот, і таму жыццё на калгасных гмахіх асаблівых "належал" вельмі азначна, магутным камбайнамі. А калі асноўныя работы ў гаспадарках скончыліся, для жывя на сялянскіх участках сталі выдзяляць па 3—4 камбайны ў дзень. Напрыканцы першай дэкады верасня ўжо 11 камбайнаў "Аграсервісу" вёлі абмалот збожжа, скожанага нецярплівым жыхарамі райцэнтру з дапамогай бабуніных сярпоў і складзенага ў копы, накрытыя політэленавай плёнкай ад дажджу.

Статэстыка сведчыць, што ўраджайнасць збожжавых пасеваў у прыватным сектары крыху ніжэй, чым у калгасах і саўгасах (21 цэнтнер супраць 24-х), але за кошт "аднаасобікаў" валавы збор зерня ў вобласці звычайна паўняецца прыкладна на 15%. Так само замена сярпоў камбайнамі ў рэшце рэшт акупілася.

Разумеючы гэта, абласныя ўлады выдзелілі спецыяльна для механізаванай ўборкі сялянскай збожжы каля 900 тон дызельнага паліва.

Сяргей БУТКЕВІЧ.

«Чыстае неба — 2003»

У комплексных аперацыйных вучэннях Узброеных сіл Беларусі "Чыстае неба — 2003", што пройдзе з 6 па 11 кастрычніка, будуць задзейнічаны авіяцыя і мотастракавая рота расійскай арміі. Аб гэтым на прэс-канферэнцыі ў Мінску паведаміў намеснік начальніка Генеральнага штаба Узброеных сіл Беларусі — начальнік галоўнага аперацыйнага ўпраўлення генерал-маёр Пётр Ціхановіч.

Усяго ў вучэннях будуць задзейнічаны 221 орган ваеннага кіравання, 8,625 чалавек, 21 танк, 97 БМП і БТР, 46 пусковых устаноў тактычных ракет, гармат і мінамёт, 13 зенітных ракетных комплексаў, 102 самалёты і верталёты, каля 2 тысяч аэдынаўтаў і спецыяльнай тэхнікі.

Аляксей АРЭШКА.

3 кастрычніка візавы аддзел Пасольства ФРГ у Мінску будзе закрыты

3 кастрычніка, у пятніцу, у сувязі са святкаваннем нацыянальнага свята ФРГ — Дня германскай адзінства — візавы аддзел нямецкага пасольства ў Мінску (вуліца Бульбана, 10) будзе закрыты для наведвальнікаў.

13 гадоў таму, у 1990 годзе, нагатава прэс-служба пасольства ФРГ, "пасля дзесяцігоддзяў раздзелу Германія — са згоды ўсіх яе суседзяў — зноў набыла сваё дзяржаўнае адзінства". Як пачынілі ў дыпламатычным, паколькі супрацоўнікі пасольства ў Мінску таксама будуць адзначаць гэты свята, візавы аддзел у гэты дзень працаваць не будзе.

Вольга ЛАПІКАВА.

КРИМИНАЛ

Как «новые амазонки» облапошили пенсионера

Получив в один день и зарплату и пенсию, гомельчанин с радостным чувством спешил домой. Как назло, по дороге "встретился" магазин, возле которого произошло случайное знакомство с двумя симпатичными девушками. Прихватив винца, троечка расположилась на берегу озера, что почти на окраине областного центра. Начавшаяся поначалу дружеская беседа неожиданно закончилась... избиением мужчины, у которого ещё в магазине девушка заметила солидную пакуку родных "зайчиков".

Получив пятнадцать ударов по голове, и не только руками, жертва оказалась не в состоянии защитить свои кровные — без малого пятьсот тысяч рублей исцезли вместе с новыми знакомыми. Пришлось бездомно обратиться за помощью в милицию, а затем объясняться с женой. Местные сыщики профессионально исполнили свой долг, вычислив и задержав разбойниц.

буквально на следующий день. Увы, от похищенной суммы не осталось и следа. Суд Железнодорожного района Гомеля раздал, как говорится, "всем сестрам по серьгам" — двадцатипятилетнюю, ни на что работающую Янину Лапшину "забавотала" шесть лет колонии общего режима с конфискацией имущества. Её более молодой подельнице повезло — в качестве смягчающего обстоятельства суд признал беременность Олги Ромашко, и её отсидка составит "всего" четыре года.

Наличие беременности не помешало суду применить к будущей матери принудительное лечение от наркомании. Поскольку подобные преступления уголовный закон относит к категории особо тяжких, на грядущую амнистию "новым амазонкам" рассчитывать не приходится.

Валерий КОЗУБОВ.

Будзем з бульбай!

Сям'я Казлюк пасля заканчэння ўборкі бульбы на прыватным участку, в.Дабучын Пружанскага раёна.

Фота ByMedia.net

О миссии Международной организации труда

С 8 по 11 сентября в Минске по приглашению правительства Беларуси работала миссия МОТ в составе исполнительного директора К. Тапиолы и юриста К. Кертис.

Представители миссии провели большое количество встреч с руководителями Администрации президента и правительства, Министерства труда и промышленности, организациями, представляющими интересы профсоюзов и работодателей, лидерами профсоюзов и профсоюзных объединений. Целью миссии является проведение ревизии в соответствии с рекомендациями МОТ по улучшению условий труда, поставлен вопрос о применении к Беларуси ст. 26 Устава МОТ. А это уже крайне серьезно. Подобная статья давно не применялась к государствам, потому что правительства стран, которые попадали в специальный параграф решений МОТ как нарушители Конвенций МОТ, стремились реабилитировать себя и производить реальные действия по улучшению условий труда. Но для нынешнего руководства Беларуси никто не указ, даже если Беларусь давала обязательства выполнять международные соглашения, которыми и являются Конвенции МОТ. Подобные действия таких правительств подлежат осуждению в международном сообществе.

Все зависит сейчас от доклада миссии МОТ. Если миссия МОТ Административного совета МОТ, Комитета по свободе ассоциаций, а также сессий МОТ по устранению нарушений Конвенций МОТ №87 и 98, правительство Беларуси практически ничего не сделало, а нарушения прав профсоюзов продолжают. Явным свидетельством административного беспредела по отношению к профсоюзам служат последние факты беспрецедентного давления на лидеров профсоюзов и профсоюзные организации АСМ и РЭП, проведение под контролем администрации незаконных конференций на уровне предприятий по выходу организации из профсоюзов АСМ и РЭП и переходу их в профсоюз промышленности. Сам факт создания профсоюза промышленности под контролем и патронажем Минпрома, а также визиты заместителя министра промышленности Золотаревича на предприятия и его давление на директоров по переходу работников в профсоюз промышленности, говорят о грубейших нарушениях принципов международного права и Конвенций МОТ. Международная организация труда требует от правительства органи-

зации независимого расследования фактов нарушений Конвенций МОТ при избрании Л. Козицы на пост председателя ФПБ. Легитимность Л. Козицы на посту председателя ФПБ подвергнута серьезным сомнениям, и МОТ настаивает на проверке всех процедур прошедших выборов.

В связи с тем, что правительство Беларуси не выполняет рекомендации Международной организации труда, поставлен вопрос о применении к Беларуси ст. 26 Устава МОТ. А это уже крайне серьезно. Подобная статья давно не применялась к государствам, потому что правительства стран, которые попадали в специальный параграф решений МОТ как нарушители Конвенций МОТ, стремились реабилитировать себя и производить реальные действия по улучшению условий труда. Но для нынешнего руководства Беларуси никто не указ, даже если Беларусь давала обязательства выполнять международные соглашения, которыми и являются Конвенции МОТ. Подобные действия таких правительств подлежат осуждению в международном сообществе.

Если ты вступишь в международную организацию, хочешь иметь нормальные отношения со всеми членами этой организации, будь добр выполнять и свои обязательства перед ней. Ведь в международном сообществе вступает государство, страна, народ, а не правитель или правительство. И если действия правительства наносят вред государству, то такое правительство подлежит замене по воле народа. Но чтобы народ это понял и принял решение, надо показать ему, кто виноват в том, что его страна становится изгоем.

Вот это и будет сделано, если правительство Беларуси не изменит позиции и не выполнит рекомендации Международной организации труда. Другого не дано. В нормальном государстве есть закон, который обязывает каждого соблюдать определенные нормы отношений в семье, коллективе, доме. Точно так же и в международных отношениях. Так что если сейчас терроризируют пусть даже и не главу, то на него находят управу и отправляют на отсидку за нарушение закона и прав других людей. Я думаю, здесь аналогия уместна.

Никита АЛЕКСИЧ.

Декрет №4, или Как баба Таня обеспечивает местный бюджет

Эта статья должна была бы увидеть свет, но крайней мере, лет пять назад. Когда я приезжала в Светлогорск, бабушки, живущие в частном секторе (этот район известен здесь под старым названием Шатилки), постоянно жаловались: "Приходи ты на базар ды паглядзі, як нас, старых, налагаваа ды милиция ганяюць. Мо напішам, ды прэзідэнт прычытае пра гэты беспрадзел. А то яны даказваюць, што зэта па ягому указу робіцца". Я выслушала, сочувствовала, но, каюсь, так и не написала.

Может, еще и потому, что с каждым годом жалобщики становились все меньше: одни умирали, другим уже возраст не позволял ездить далеко. (Рынок, на котором развозились страсти, находится в третьем микрорайоне города, а это километра два-три от Шатилки.) Да и главную "налоговою понозицу" моих визитов, как поговаривали, еще в прошлом году "забрали за ездки". Во всяком случае, этим летом уже никто не рассказывал, как "Кляука забірала цыцкі", а милиция "прама з вёдрамі заганяла ў машыну і везла разбірацца".

И вот, 29 августа во двор буквально ворвалась белая, как полотно, баба Таня: "Дачушка, я к тебе з бядой. Зноў нас налагаваа з милиціян ганяюць. У мяне цыцкі забралі. У апорны пункт хачелі везці, але я уцякла. Успомніла, што ты дома, вось прыбегла на дапамогу".

Оттоже бабу Таню пустырником, захватив диктофон, пошла "разбірацца і дапамазаць".

Конфликт

Рынок встретил новорожденного-недоверчивым взглядом бабучек-пенсионерок. Сколько себя помню, как только приходит пора созрания зелени, овощей, фруктов и нехитрых провинциальных цветов, теорин и астр, а иногда и роз на личных подворьях или на "дачах", этот "торговый" ряд никогда не пустовал. Заплатив за стояние на кусочке земли размером метр на метр, расставив прямо на земле ведра и корзины, усевшись на принесенные из дома скамеечки или на ящики, они иногда по двенадцать часов просиживали, чтобы выкрутить три-пять тысяч рублей, "да купить чаю смачнейшага", "на балон газу аж пятнаццаць тысяч сабраць". Сердце мое всегда сжималось, когда я смотрела, как они наперебой предлагают свой нехитрый товар, вырванный собственными трудолюбивыми руками с навечно вписавшейся траурной окантовкой вокруг ногтей.

Как-то я писала о шатилковских бабучках-пенсионерках, об их страшном доверчивом и военном детстве, нелегкой женской судьбе, о том, что и в нынешнее лихолетье они не ждуть от государства помощи. А несмотря на немалые годы, не расбая спины, трудились весь сезон на своих 10—15 сотках. Так им удается и себя прокормить, и детей-внуков выучить. Та же баба Таня, оставшись совсем молодой вдовой с двумя малолетними детьми, и образованная и на ноги поставила, да и внуков до сих пор помогает растить-учить. Конечно, и со своей прошлой зарплатой и с годичной пенсией в 80 тысяч рублей сделать это она не смогла бы: "усю жыццё памываюць агароды базар".

В советское время власти с пониманием относились к таким торговцам: обустраивали мини-рынки в местах их стойкого скопления. Не требовали никаких дополнительных налогов кроме копеечной оплаты за место. Популярность такого приработка к пенсии в Светлогорске настолько велика, что в этих рядах я вижу и своих бывших учителей-пенсионеров, и жен бывших руководителей города и района.

Всегда поражаала как-то их провинциальную "неприкаянность": никогда не замайивали свою и охотно шли на уступки при малейшем торге. Ни перестройки, ни новые рыночные нравы на психологию этих бабучек не повлияли.

Но зато они стали бревном в глазу у новых белорусов с лицензией индивидуального предпринимателя. Еще бы! Если первые огурочки у них по тысяче с хвостиком, то бабунки и за пятьсот рублей отдадут. Индивидуальный предприниматель, расположившись в палатке, за свои розы "вчерашней свежести" откуданибав из Израйля просит две с полтиной — три тысячи рублей за штуку. А бабунки продают

свеженькие, пусть немного и не такие презентабельные, да по цене в раз ниже. И на бабучек началась настоящая охота. Они рассказывали просто детективные истории с погонями, переворотными ведами, конфискованным товаром и даже с доставкой в милицию в специальных машинах. Как результат — протоколы, акты и штрафы. "Яны (милиция и налоговые инспекторы) — Л.О.", а, как же, паняну ў апорны пункт, баба, што сама не пойдзеш".

— Но, может, вам показывали тот указ, на который ссылаются? — пытаюсь пробиться сквозь хор бабункиных толстов. — Да ну! Милый ято не бабыч! Милиция инспектор оппорный пункт — в пяти метрах от места проишествия. Тула, прихватив бабунку Таню, я и отправилась. Участковый инспектор Григорий Юрьевич Иванов был на месте.

— Вот, — кивнула на мою спутницу, — доставила вам безбашеную нарушительницу. Инспектор не смог назвать фамилии налоговых инспекторов, которым сам помогал привлекать к ответственности правонарушительницу бабу Таню: "А зачем мне их фамилии?". Не смог назвать и указ или декрет президента, на основании которого задерживал и даже грозился "понести", если сама бабунка не пойдёт. Долго я выяснала, почему амьмешательство милиции — это почти всегда выламывание рук, оскорбление, повышенный тон и т.д. Постепенно агрессивность инспектора (впрочем, симпатичного тридцатилетнего молодого человека с юридическим образованием) сменялась спокойным рассуждением. А в конце концов (или мне показались?) пониманием, что поступают они с бабунками, мягко говоря, некорректно, и что милиция такими методами наведения порядка авторитета у своих граждан не заработает.

Только к концу рабочего дня, с помощью все той же милиции, удалось дозвониться до начальника светлогорской налоговой инспекции Николая Степановича Лавинковича. Он-то и назвал мне имена налоговых инспекторов, наводивших в тот день на рынок третьего микрорайона

"порядок". Поскольку рабочий день закончился, договорились о встрече с ними там же, на рынке завтра, в субботу. Я попросила захватить тот таинственный президентский документ, на который все время ссылаются работники налоговой службы и который "ніколі ў вочы не бачылі" торговцы на светлогорском рынке.

Работники налоговой инспекции, о которых так нелицеприятно отзывались бабунки, оказались симпатичными и милыми молодыми женщинами. На встречу они явились во всеоружии: с ксерокопией газеты от 29 января 2003 года, где был опубликован Декрет президента №4.

Сквозь дебри словесной казуистики

Он утверждал 27 января этого года, вступил в силу с 1 марта, а называется "О едином налоге с индивидуальных предпринимателей и иных физических лиц". В комментарии к постановлению говорится, что "принятие настоящего декрета вызвано необходимостью совершенствования существующего законодательства с целью устранения отдельных вопросов, возникающих на практике при налогообложении индивидуальных предпринимателей и иных физических лиц".

С первым двумя декретами я не знакомилась, все равно они отменялись, а вот №4 изучала долго. С трудом продиралась сквозь дебри словесной казуистики. А ведь декрет, надо полагать, предназначается для менее образованных пользователей (пусть простят мне баба Таня и ее коллеги по базарному бизнесу). "Поне долго не могла взять в толк, как этот документ может касаться бабы Тани и кому-нибудь колхозника, вырвавшегося на своих сотках картошку с морковкой, капуту со свежелою или теорини в палисаднике и пролающих их на рынке. Я не называю рынок колхозным по той причине, что меня уже давно на мінскім Комаровскім рынку просветили: "Вы что, с неба свалились, у нас давно нет колхозных рынков".

Светлогорские налоговики просветили еще больше: оказывалась, баба Таня и все ее товарищи со своими огурками-помидорами и аспрами-теоринами в декрете №4 зашифрованы под "иными физическими лицами". И для них, как подтверждается все в том же комментарии к декрету: "Для определения порядка обложения единым налогом деятельности, носимой разовый характер (не относящейся к предприниматель-

ской), декретом определен период разовой (несистематической) реализации товаров (до 30 дней в календарном году)..."

Теперь гражданин, решивший продать на базаре излишки выращенного на своей "даче" товара, должен четко знать, сколько дней в году торговал. Если на тридцать первый перевалило, честно себе в этот момент признаться и, согласно пункту 1.15 декрета, где сказано "гражданин, не осуществляющий предпринимательскую деятельность, исключение единого налога производится налоговыми органами на основании предоставляемого ими заявления с учетом положений данного декрета — выделено мной. — Л.О.". Представьте лица моих бабучек, когда я после общения с работниками местного налогового ведомства, исключение единого налога произвожу. Да для них само существование данного документа было шоком. А тут еще такие бухгалтерские нюансы. Даже моя учительница не поверила и не могла понять, как они должны делать. А ведь она преподавала математику. И смогу заверить, хорошо знала этот предмет.

Но и это был еще не пик удивления моих визитов. Когда я проинтервьювала им пункт 1.7. президентского документа, где сказано, что цветы, семена растений и семечки облагаются налогом при продаже их в любом количестве (хоть букетик), тишина наступила такая, что и голубевская режиссерская сцена и радом не стояла.

Долго еще они меня тормозили, надеясь хоть какую-то льготу для себя испросить. Надежды я им не оставила, ведь без налога они теперь даже огурки и помидоры могут продавать на рынке только "при условии предоставления справки, выданной местным исполнительным и распорядительным органом, подтверждающей, что продаваемая продукция произведена на земельном участке, предоставленном им в соответствии с законодательством для ведения личного подсобного хозяйства, садоводства, огородничества...".

Нет справки — готов штраф (пункт 1.25) в размере от 2 до 3 базовых величин. Кроме того, как в случае с бабой Таней, пробили еще и через всеоружие унижения, и угрозу штрафа (до 35 тысяч рублей) через суд. А ведь они еще и за воду каждый месяц восемь тысяч рублей выложить должны. Да этот букетик теорин для семидесятилетних наших старушек не материальным подспорьем станет, а полным банкротством. Правда, в пункте 1.6. предполагается понижение на 20 процентов ставки единого налога, но... для "индивидуальных предпринимателей, получающих пенсии по возрасту или инвалидности". О физическом лице — баба Таня — там не сказано.

Так чем же ты им поможешь?

Этот вопрос задают все, с кем приходится обсуждать проблему. И он не риторический. В Светлогорске на все мои попытки найти компромисс для пенсионерок чиновники в один голос твердят: "Мы исполняем декрет президента".

Р.С. Когда материал был готов к печати, из Светлогорска сообщили, что уже в шестом микрорайоне оперуполномоченный районной бабучек и прозвонил "пенсию", если сами не пойдут в опорный пункт Налоговых инспекторов поблизости не было. Скорее всего, решил бабунки, анонимный звонок на этот раз поступил прямо участковому, и добавил: "Правда! и правду! Будем. Хай хоць усьх насадзяць". Известно: против лома нет приема, оградяющего дома.

ПОСТАЦІ

Яго мы чакалі чатыры стагоддзі

На сядзібе Музея выяўленчага мастацтва ў Старажыце Дарогах (Фонд Анатоля Белага) з'явіўся дзесяты на ліку помнік — выдатнаму беларускаму гісторыку-першапраходцу **Міколу Ермаловічу**. На помніку надпіс: "Яго чакала Беларусь чатыры стагоддзі".

Справа ў тым, што з першай сістэматызаванай гісторыі Беларусі "Гісторыя Польшчы, Літвы, Жамойці і ўсё Русі" Машава Стрыкоўскага, выдана ў 1582 г., мінула больш за чатыры стагоддзі. Якраз з тае пары і з таго выданна пачало нестойліва ўкараняцца скажонае ўяўленне аб нашай Бацькаўшчыне, сцвярджалася, быццам літоўскія князі "заваявалі беларускую зямлю" і інш. Гэтыя хлуслівыя ідэі выкаравалі з аднаго навуковага даследавання ў другое, пакуль не з'явіўся на навуковай арэне ўжо ў наш час Мікола Ермаловіч, які, сам будучы амаль невідучым, адкрыў нам вочы на добра схаваную гістарычную праўду.

Як жа ўспрынялі новыя святасцяглы адзіныя савескі гісторыі? Можна сказаць, з недаверам і непрыязнасцю. Ажно дзесяць аўтарытэтных — дактароў гістарычных навук адмовіліся даць станоўчы ацэнку наватарскай, паліэмічнай працы М. Ермаловіча. Выключэнне — М. Ткачоў, які зрабіў амаль што гераічны па тым часе ўчынак, скасаваўшы важкае слова ў абарону калегі.

Даследванні-адкрыцці Міколы Ермаловіча, адрынутыя тагачаснай савескай афіцыйнай навукай, усё ж знайшлі — не маглі не знайсці шырокаму дарогу да сэрцаў сучаснікаў, што праймаюць праўду аб сваёй Бацькаўшчыне. Рэдка каму з наву-

коўшаў улашча дзясятую такую народную любові. Рэдка каму ўлашча зрабіць такія паваротныя акорды ў гістарыяграфіі, так высока ўзняць з пылу мінулае сваёй занябанай у духоўных цісках Радзімы. І як балюча, што Мікола Ермаловіч не паспеў завяршыць сваё новае творчае задум: жыццё яго трагічна абарвалася.

Помнік сапраўды народнаму гісторыку — гэта даніна вялікай павагі да чалавека, які дае прыклад служэння свайму народу, Бацькаўшчыне.

Дадам: і тое, што робіць Ана-
толь Белага, увасахненчыца па-
міль спынах сынаў Айчыны, з
таго самага шэрагу ўхвальных
патрыятычных праў.

Аляксей КАЗУБОВСЬКІ.

На здымку: дырэктар музея
выяўленчага мастацтва ў Стара-
жыце **Мікола Ермаловіч** (аўтар
праекта — А. Белага, скульптар —
Уладзімір Мелькаў).

Гандбол: няўдалая еўраспраба

Беларускія гандбольныя клубы няўдала распачалі еўрапейскі сезон. І мужчыны "Аркатрон", і жанчыны БНТУ прайгралі свае сустрэчы.

Сталічна "Аркатрон" у першым кваліфікацыйным раўндзе Лігі чэмпіёнаў сустракаўся з аўстрыйскім клубам "Хард", за які выступае выхаванец мінскага СКА Сяргей Убожанка. Гэты гандбаліст закінуў у вароты беларусаў 11 мячоў, а яго каманда перамагла "Аркатрон" з лікам — 35:17. Прычым па ходзе сустрэчы беларусы сустрапілі на 15:1.

Паўторныя гульні кваліфікацыйнага раўнда Лігі чэмпіёнаў пройдуць 20-21 верасня.

Жаночая каманда БНТУ таксама няўдала выступіла ў першым кваліфікацыйным раўндзе Лігі чэмпіёнаў. Нашы дэбютныя дзве сустрэчы польскім "Монтэж-ку" — 25:29 і 22:27. Далейшым, што дае свае сустрэчы гандбалісткі БНТУ праводзілі на пляжы са-
перніц.

Віталь ГАРБУЗАЎ.

...Як фанера над Парыжам

Як вядома, пераможцаў кон-
курсу "Міс Еўропа-2003", які
прайшоў дзямі ў парызскім пры-
гарадзе Нажан-сюр-Марн, стала
прадстаўніца Венгрыі Сюзана
Лакі. У якасці прыз яна атрымала
чэк на 100 тысяч еўра, аўта-
мабіль, дэмавіавае калё і маг-
чымасць ажыццявіць рамонтна-
нае падарожжа ў Гавадзілу.
Званне першай віцэ-міс заваява-
ла прадстаўніца Славакіі.

Ан Беларусі ўдзел у конкурсе
прымава Вольга Сярохнічэва. Яе
спонсар — Беларускі рэспублі-
канскі саюз моладзі (БРСМ).
Функцыянеры — камсамольцы
ліцаш, што наша прыгажуня не
стала прызеркам па суб'ектыўных
прычынах. Мець такое меркаван-
не ніхто не забараняе. Спасылалі-
ся, дарэчы, можа і на тое, што
напярэдадні выступлення Вольга
захварэла ангінай, з-за чаго
спыніла рэпетыцыі. Але факт
ёсць факт: вылучэнка "беларускіх
камсамольшчы" прайшла, як фа-
нер над Парыжам.

Аксана ЗУБЦОВА.

Эпід на нічыю

Працягваюцца кваліфікацыйныя
конкурсы-11. У шостым туры
падзем эпід на нічыю:

Белыя: дамка c1, протыя h4
(2).

Чорныя: дамка h6, протыя
a5, f6, h4 (4).

Ход белых (тры ачкі).
Удзельнікі нашых папяр-
эдніх конкурсаў могуць пачаць
з пятага задання. Таму паўтара-
ем яго:

Белыя: b2, b6, c7, d4, d6, c3,
e5 (7).

Чорныя: a7, b4, c5, d8, g3, g5,
h6 (7).

Выйграш (тры ачкі).
Легальнасць пачатковай
канструкцыі даказваецца: f8-g7
(h:8).

Тэрмін для алказаў — трады-
цыйныя два тыдні. Чакаем іх па
адрасе: 220030, Мінск, вул. Эн-
гелеса, 34а, рэдакцыя газеты
"Народная воля", "Шахматы".

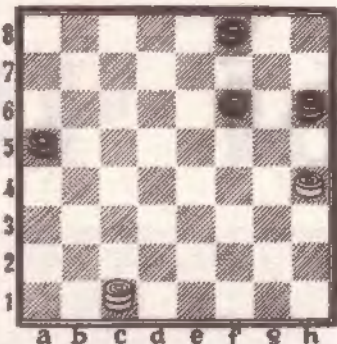
Чэмпіянат Беларусі

Завяршыўся 37-ы чэмпіянат
Беларусі па завочных шахмат-
ках.

— У вышэйшай лізе ўпер-
шыю перамог майстар Геналей
Ісасенка (Мазыр), — расказаў
карэспандэнт нашай рубрыкі
"Шахматы" Мікалай Гельман —
кандыдат у майстры спорту.
— Ён набраў 15 ачкоў з 20 магчы-
мых. На два ачкі ад яго астаў
кандыдат у майстры спорту з Го-
мельскай вобласці Мікалай Су-
далей. Такі ж самы вынік пака-
заў і майстар ФМЖД Юры Дар-
афееў, які па карэфішэнту
заняў трэцяе месца. У турніры з
жараб'ёўкай дэбюту адрозу трос
спартсменаў запісалі на свой ра-
хунак па 16 ачкоў з 20 магчы-
мых. Дадатковыя паказчыкі іх
расставілі так: 1. Мікалай Гарал-
дзкі (Сеннікі р-н), кандыдат у
майстры спорту; 2. Ю. Дарафееў
(таксама Віцебская вобл.);
3. Юген Салановіч (Мінск),
майстар.

Нам асабліва прыемна паве-
дамі, што ў гэтым турніры
удзельнічалі нашыя конкурсы
ўдзельнікі нашых конкурсаў
мнчанін Васіль Грабенка стаў
пераможцам першай лігі — як у
класічнай версіі (21 ачко з 26),
так і ў намінацыі з жараб'ёўкай
пачатковых пазілій (16 з 16),
перавыканавшы норму канды-
дата ў майстры спорту. Другое і

ШАШКІ

трэцяе прызавыя месцы ў БПЛ-
37 прысуджаны кандыдатам у
майстры спорту Рэнату Мураш-
ку, Наваполацк (19 ачкоў) і яго
сыну Уладзіславу (17). Столькі ж
ачкоў і ў кандыдатах у майстры
спорту Леаніда Мейнага (Драгіч-
ын) і Леаніда Козела (Мядзель),
але яны на 4-5-м месцах.

БПЛ-37 з 11 ачкамі на другім і
трэцім месцах — Л. Козель і кан-
дыдат у майстры спорту Мікалай
Саўкін (Мінская вобл.). Усе яны
заваявалі права выступіць у вы-
шэйшай лізе (БПЛ-38).

— У турніры кандыдатаў у
майстры спорту (БМ-37), — ма-
нішэйшымі былі Анатоль Рогач (18
з 20), першапраходцаў з
Магільскай вобласці Іна
Кавалёва (14), якія выканала
норму кандыдата ў майстры
спорту, а таксама Антон Баля-
ноўскі (Глыбокае) і Леанід Да-
відовіч з Віцебскай вобласці (па
12 ачкоў). Пераможца чэаўскага
трапіла ў першую лігу.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-
мпіянат. Завуку прымаюцца да
1 катэгорыі. Па ўсім пытанню
яго правядзення можна звяртацца
да галоўнага сакратара
Камісіі завочных шахматных
спартсінтэв (КЗШС) Міхала
Давыдавіча Гельмана па тэлефо-
не: 257-87-92 альбо пісьмова:
220018, Мінск, вул. Бурдзінага,
1-16.

Далей ад М. Гельмана мы да-
ведваем, што ў разраднаку
(БТР-37) паспяхова згулялі
Дзяніс Яновіч з Мазыра (20 з
22). Ён і Уладзімір Дрэмач
(Віцебская вобл.), Анатоль Са-
пранчык (Варапавы) і Уладзімір
Бармута (Брэст) выканалі норму
лёртага разраду і перайшлі ў
турнір кандыдатаў у майстры
спорту.

І лістапада стартуе 38-ы чэ-